

Lagene om nyngeter etc. S. 29.

Fredag, 19.jan. 1945 Dr. 4

ØSTEFRONTEN: SE I R S M A R S J E N
M O T S E R L I N E R B E G Y N D T !
melder Moskva. 3 russiske armegrupper rykker fram over en 400 km. bred front og knus er de tyske forsvarslinjer. WARLAWA og KRAKOV er befriid sammen med ØVERSTI 300 andre beboede steder.

I nord har marskalk Rokkosovskij innledet en ny offensiv ved Narev nord for Weichsel. Over 500 beboede steder er blitt befriid etter en framrykning på 40 km. Over 100 tanks og 400 kanoner er blitt ødelagt eller erobret bare i dette avsnitt.

Lenger sør besatte marskalk Sjukovs tropper, støttet av polske styrker, Warzawa, etter en hurtig omgående bevegelse der også hadde tilfølge at 800 beboede steder ble befriid. Framrykningen mot Losz fortsetter fra 2 sider.

Den polske prov. regjering i Lublin melder at Krakov er befriid, Marskalk Konjevs tropper fortsetter framrykningen mot den polsk-tyske grense ved Schlesia som ligger snau 25 km. borte.

I sør har 7 000 mann av garnisonen i Budapest oversitt seg. Kampene fortsetter.

"Times" skriver torsdag at den russiske offensiv i Polen truer med å rive overende hele det tyske forsvarssystem i øst. Russene har sett inn en ny type tanks i kampene, "Stalintank", tunge kolossar som har påmontert de sterkeste tankkanoner i verden. Overalt langs fronten mylorer det inn med tyske fanger og tyskerne har tapt inntil 100 tanks om dagen foruten uoverskuelige mengder av annet materiell.

GIGE: Norske tropper har foretatt sin 1. store offensiv på norsk grunn og har befriid 22 500 kvkm. av Finnmark, m.a.o. omrent halvparten. Tyskerne flyplass ved Banak, i bunnen av Porsangerfjorden, er blitt besatt. Tyskerne har nå bare en flyplass igjen i Finnmark, ved Altafjorden. Operasjonene ledes av oberst Dahl. Den 1. avdeling polititropper fra Sverige er ankommet til Øst-Finnmark.

VESTFRONTEN: Tyskerne trykkes tilbake mot grensen under trykket fra 1. og 3. arme. Framrykningen mot St. Vith fortsetter og tyske styrker vest for Boufflize er avskåret. De siste meldinger går ut på bare mindre ill. framrykninger.

I sørøst-Nederland har brit. styrker fortatt sine angrep. Lenger sør er den tyske by Borg i Saar erobret. Tyskerne sender stødig nye forsterkninger til frontavsnittet nabo for Strasbourg hvor de kjemper desperat for å utvide bruholdet over Rhinen.

LUFTFRONTEN: Tidlig torsdag morgen angrep store styrker brit. bombefly Magdeburg og andre mål i Vest-Tyskland. Onsdag angrep meget store styrker amerik. bomber Hamburg og Harburg. Eskorterende jagerfly beskjæft lokomotiver og transporter. 10 bombe og 5 jagerfly savnes. Natt til onsdag foretok 1 200 brit. fly omfattende raider mot mål fra Ruhr til Leipzig. 28 fly gikk tapt. Utanfor Holland satte brit. Beaufightere 3 minnesveipere i brann og skadet noen andre fartøy. 6 fly savnes. Tirsdag var store styrker amerik. fly virksomme mot olje og industrimål i Molt-Tyskland. Fly fra Italia angrep samtidig mål i Østerrike og Norditalia.

ØSTEFRONTEN ØSTE: 8 29 fly har angrepet jap. anlegg på Formosa flere dager på rad. Fly fra hangarskip har under angrep mot Hongkong, Swakow og Amoy senket 30 fartøy og skutt ned 87 fly.

Føluzon fortsetter den amerik. framrykning fra nord mot Manilla under heftig motstand. På 2 dager er styrkene avansert over 25 km. og står næsten 70 km. inne på Øya fra landingsstedet. Framgang i Burma mot Mandalay.

ØSTEFRONTEN: Tyske tap i Belgia 16. desb. 7. januar 90 000 man. All tap 40 000, hvorav 10 000 savnet. 14 000 tysk.fallt i Alsace.

VÅR MENING:

Gjenoppbygningens største problem blir ute til forsøket på å lege alle de sår og skavanker krigen har frembragt i menneskesindet. Forrest i rekken blandt dem som hjelpe behov står vel de som har sittet innesperret. I svært mange tilfeller har Gestapos lidelige metoder virket slik at det ikke blir det samme livskraftige menneske som en dag går ut av fengslet, som det der i sin tid gikk inn.

Et stort spørsmål blir det da: Skal disse frigitte, delvis ødelagte mennesker, etter krigen konkurrere på like vilkår med dem som "lykkelig" har unngått fengsel, tortur og utallige nedverdigelser ved ansettelses i forskjellige stillinger? Riktig nok har det alltid vært en stiltsende forutsetning at arbeidet på hjemmefronten ikke skulle "belönnes". Som prinsipp er det utvilsomt riktig, det var og skulle ikke være for belöningens skyld at vi i årevis har hevdet vår rett til det frie ord og ellers rettigheter som en krigførende nasjon. Men når det gjelder landsmenn, som nazistenes behandling har gjort mere eller mindre arbeidsudyktige, må der vel på den ene eller annen måte kunne gjøres unntak.

Vi er fullt oppmerksom på de rike muligheter for spille på falske strenge og hypokonari en slik preferanse kan få. Vår innerte overbevisning sier at i midlertid at folk som er blitt fengslet under et viktig arbeid for hjemmefronten, og som har utholdt lidelser først seres medarbeidere på fri fot kan få arbeide videre for sakene, ce må hverken bli glømt eller tilsiidesatt. Typ og forståelig bitterhet vil da kunne oppstå i vid krets. Spørsmålet bør utredes hurtigst mulig for når noen år er gått, vil man være mera tilbøylig til å feste seg ved personens dårlige egenskaper, forårsaket helt eller delvis av innesperringen, f.eks. innslutetehet, elendige nerver, oppførighet etc. og mindre ved innsatsen under krigen.

Det har alltid vært en skuffelse for oss aldri å møtte noe stoff om slike og lignende spørsmål, sette til tross for at vi som folk har vondelig med tis å ofre på bridge og andre fornøyelser. Lösningen av et viktig samfunnspolitisk må dog gi mye mere tilfredsstillelse enn løsningen av den mest spissfinnige bridgeoppgave f.eks. Dette spesielle spørsmål er, såvidt vi vet, aldri blitt berørt i den frie presse i det hele tatt. Vi har tenkt oss at det ved sakkyndig hjelpe måtte kunne fastslås den omtrentlige senking av arbeidstiden. Likeledes måtte Hjemmefrontens forskjellige organer kunne anslag graden av innsatsen. Om da "belöninga" skal skje i form av en krigsmedalje eller en orden, hvis inneholder har fortrinsrett ved besettelse av visse stillinger, eller om den skal komme i form av en pension el. lign. må kunne bli gjenstand for drifteleser.

Vi håper i nvert fall at vår lesekrets må gi oss rett i at det er en sak verd å tenke mye på. DEN VÅ LOSEG. Vi gjentar: Kerte innlegg om denne, el. andre saker, innsendt gjennom de sikre, hemmelige kanaler, vil bli gitt spaltsplass i den utstrekning vi kan få plass til det. Det skal ikke mangle på god vilje vvv

U.N.N.R.A. MELGER at den står parat til å yte hjelpe til Polen etterhvert som landet blir befriid. I modellen ble det presentert at hjelpearbeidet ville bli foretatt under like megen hensyntagen til såvel komiteen (provisoriske regjering) i Lublin som til den polske Londonregjering.

RJOSSEVELT har i et brev til Hellas' ministerpræsident Plastiras uttrykt sin store medfølelse med befolkningens lidelser og lovet hurtig hjelpe. Presidenten uttrykte også om at fiendtlighetene ikke ville bli etterfulgt av represalier i noen slags form.

PAROLE TIL ALLE HANDVERKERKE !

I disse dager sender det nazistiske håndverkerforbund ut sitt kontingentkrav for 1944. Her er parolen fra Hjemmefrontens Ledelse (H.L.) klar og grai:

KONTINGENT BETALES INNEN I DET HELE TATT !

Enhver norsk håndverker plikter å følge denne parolen absolutt, og han må ikke la seg skremme til å betale. Gjør han det, svikter han fronten og må ta konsekvensene. Intet beløp må deponeres til dekning av kontingenget. La nazimyndighetene foreta utpantning, hvilket for øvrig blir en uoverkomelig prosess for dem hvis alle nekter å betale.

Nå har håndverksmesterne høye til å vise hvor gode nordmenn de er - derfor:

FINN HVERANDRE - HOLD SAMMEN - NEKT Å BETALE I 17/1-45

HJEMMEFRONTENS LEDELSE.

FOLKESTREIK : INGEN SVIKTER.

Kampen mot nazismen øker i omfang og forbitrelse. Også norsk jord er igjen blitt krigsskueplass, og kampen med våpen i hånd før befrielsen av vårt land er begynt.

Med stadig skarpare midler vil derfor og så Hjemmefronten fortsette sin uforsnlike kamp inntil målet er nådd og hele Norge etter er fritt.

Krever denne kamp det, vil Hjemmefrontens Ledelse sette Folkestreiken i verk.

Hver enkelt av oss er da i frontlinjen, og må som soldaten bli på sin post og holde sitt avsnitt av kamplinjen med fanatisk beslutsomhet. Kravene til offervilje, mot og fasthet blir derfor større enn noensinne, men også mulighetene for enhver til å handle som god nordmann.

Hver enkelt har ansvaret for kampens utfall, om det skal bli Hjemmefrontens største seir og et mektig bidrag til vår befrielse, eller om det skal bli et sviende nederlag.

Berfor må ingen vakle i den avgjørende stund, og alle skal huske at i kampen mot de nazistiske undertrykkere har Hjemmefronten etter og etter gjort denne erfaring:

DET NYITER Å GJØRE MOTSTAND !

Det viser, for å nevne noen eksempler, lærernes og prestenes kamp, det viser kampen mot ungdomstjenesten og nå sist kampen mot tvungen arbeidsinnsats, AT og arbeidsmobiliseringen.

Disse seirene ble vunnet ved grundig forberedelse, ubrytelig samhold og urokkelig fasthet. Vis, når Folkestreiken proklameres, den samme holdning og vi skal ennå en gang hindre fienden fra å nå sine mål.

Følg uten vakling parolene fra Hjemmefrontens Ledelse og forbered deg allerede nå så langt du kan.

Merk derfor følgende:

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens Ledelse.
2. Ordren utsendes gjennem den frie presse og over London Radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse.
4. Forbered deg på den situasjon som oppstår når alle tilforsler stanser. Også vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon.

FOLKESTREIK - VÅRT HEMMELIGE VÅPEN !

VVV

PASS OPP FOR HANDELSKULER !

Det er mange vitnesbyrd om at handelskulerne er i skuddlinjen når det gjelder innkalling til arbeidsinnsats eller til borgervakt.

Handelsskolen i Skien hadde fått arbeidskontorets løfte om å få være i fred i høstmen etter at elevene hadde innfunnet seg ble ge innkallt til arbeidsinnsats. I en rapport fra Oslo arbeidskontor kommer det tydelig frem at listene over elever ved gymnas i handelsskoler er en hovedting ved arbeidsfornidlingen.

BULLETINEN SKRIVER: Det er en sund skikk å føreta en liten selvransakning ved årsskiftet. Hver eneste en av oss burde begynne året med å stille seg selv følgende spørsmål: Hva kan jeg gjøre mere enn jeg gjør - før å forkerte krigen?

Pessimisten innvender straks: Hvilkens rolle spiller en stakkars våpenlös nordmann i dette maktige oppgjør mellom millionarmeier? Denne krigen er imidlertid mere enn noen før blitt det enkelte menneskes krig - tross de mekaniske våpen. Den totalitære krig har bragt hvert eneste menneske i frontlinjen...

Hendingene på frontene i det foregående år har ryddet bort den siste tvil om at seirens sikkerhet for de allierte. Men det må ikke få oss til å slappe av i kampen et eneste øyeblikk. I denne forbindelse vil vi ropp et alvorlig varsel til dem som har tatt seirens på forsokk og ofrer uforholdmessig mye tid og krefter på etterkrigsproblemene, det vi kan få på disse spørsmål må stå i et rimelig forhold til de krav den aktuelle kamp stiller oss. Fienden er sterkt ennå, her i landet forholdsvis sterkere enn på de fleste fronter. Vi kommer til å få bruk for alle våre krefter sen dag slaget skal stå.

Bet er klart at det er visse spørsmål i forbindelse med den kritiske overgangstid som må være forberedt. Det er regjeringens sak i samarbeid med den hjemlige ledelsen. Disse ting kan ikke diskuteres på gaten. Noen kretser som pleier å si interesser og partipolitiske formål har prøvet å mistenkliggjøre regjeringen og H.L., og utnytter hensynsløst den naturlige trang hos et demokratisk folk til å viile ha rede på tingene. Men ingen har større trang til dette enn GESTAPO. Og ingen har heller lengre å si.

Churchill rettet i en av sine siste taler en alvorlig advarsel til det britiske folk mot å slappe av i kampen. Det er like stor grunn til å varse det norske folk.

VVV

FORSKJELLIG NYTTI: Et vulkaniseringsverksted i Lækkeit. Et bilde sprengt den 6. jan. hvor ca. 3-400 biler ble beslaglagt av tyskerne ble ødelagt.

Forleden trengte noen ukjente menn inn i den store AT leiren Bjerkreim på Jæren og tente fyr på leiren etter å ha sikret seg uniformer og annet bruklig. Hele leiren, bortsett fra sykebrakken og noen mindre hus brant ned. Skaden anslås til ca. 1 mill. kr.

En kjente nazibond, David Seierstad på Lena, ble nyttårsaften besøkt av et par men som fortalte ham at de hadde bruk for hans radiapparat. Også andre nazister på Toten har i det siste mistet lignende besøk.

NS-STATSPOLITISITET: Jarle Særvik, Oslo, var så uhøldig å true 3 skootdrer med pistol ute i Bragaten. Før han fikk skutt selv, fikk han et skudd i magen og er nå avgått ved døden.

PROFESSOR KLAUS HANSEN: Han som har så skrekkelig tungt vann å so i, er politisk en død mann. Han er skikludert fra partiet og avsatt som president for det Norsk-Norske selskap, hvor han er blitt erstattet med W. Fehrmann, beryktet fra aprildagene 1940 da han skjulte tyske soldater i sine kullskip ute på sjørsøy.

FAKLIG BRENSELSESLØDJE: Den nye tyske brensesølje skal være så brannfarlig at de som bruker den ikke lenger vil bli forsikret.

VED PORGUNNS MØRK VENNSTEB: ble det 4. jan. sprengt en mørk som leverte kraft til skipsverftet.

STATSADV. SIGURD JENSEN: er arrestert av statspolitiet og kjørt hit til byen. Jensen er statsadv. i Vestfold.

KAPTEIN NJAL REFFEN: ved Bedriftsv. Øvelse avd., Fossestua, er blitt funnet død på sit værelse. Det antas å foreløpig selvmord.

"**JL** I NS ønsker ingen henven over for ville landsmenn når Norskland har vunnet krigene.. skriver Hallvis Neegård Østbys i Aftenposten den 23. des. TAK DET, MEDDA,